

SEMESTER - 3
SANSKRIT
Internal Assessment

1. Course 3.1 : अधोलिखितयोरेकस्य संस्कृतेनोत्तरं विधीयताम् :-

- (i) को नाम प्रत्याहारः ? प्रत्याहारविधायकं किं सूत्रं पाणिनिना कृतम् ?
तत्सूत्रं महोजिदीक्षितमनुसूय विशयताम् । प्रत्याहारेष्विती
ग्रहणं भवति न वेत्यालौक्यत । 10x1=10
- (ii) किं नाम सवर्णम् ? सवर्णसंज्ञाविधायकं सूत्रमुल्लिख्य केषां
परस्परं सावर्ण्यं स्यादिति विचार्य अञ्-सूतोः सावर्ण्यं
कथं न भवतीति सम्यगुपस्थाप्यताम् ।

2. Course 3.2 : अधोलिखितानामेकस्योत्तरं दीयताम् : 10x1=10

- (i) निरुक्तमते कतिविधानि पदानि ? तेषां नामान्चुल्लिख्य
नामारणातयोः स्वरूपं ग्रन्थमनुसूय निरूप्यताम् ।
- (ii) कै भावविकाराः ? तेषां स्वरूपं यास्कमनुसूयलौक्यताम् ।
- (iii) पाण्डुलिपीनां गवेषणां-क्षेत्रे प्राशियाटिक-सोसाइटिसिस्थायाः
किम् अवदानम् ? तत्र राजेन्द्रलालभित्तस्य हरप्रसादशास्त्रि-
महाभाषास्य य भूमिकामालोक्यत !

3. Course 3.3 : अधोलिखितयोरेकस्योत्तरं दीयताम् -10x1=10

- (i) जैनमते कति तत्त्वानि ? तत्र प्रतभेदो वर्तते न वा ?
संक्षेपतस्तत्त्वानां विवरणं देयम् ।
- (ii) विज्ञानवादस्य स्वरूपमालोक्यताम् ।

4. Course 3.4 : Answer any one of the following: 10x1=10

- (i) Which Philosophy admits "Saptabhanginyaya"?
Discuss the Nyayas elaborately.
- (ii) Give an idea of the Charvaka system of Indian
philosophy.

5. Course - 3.5 : अधोलिखितयोरेकस्योत्तरं दीयताम् : 10x1=10

- (i) सुखादीनां ज्ञानरूपता युज्यते न वेति जयन्मनुदिशालोक्यताम् ।
- (ii) ईश्वरकृष्णसम्मत-पुलकलक्षणस्य निराकरणप्रक्रिया